

Divadelní smetánka

2026 II

4. dubna 2026

[O divadle](#)

[Zkoušíme](#)

[To bylo divadlo!](#)

[O čem to je?](#)

[Kdo jste to viděl?](#)

[„smetánka“](#)

[3. 2. 1... start!](#)

[Elév](#)

Portál O divadle by nemohl existovat bez svých [Partnerů](#) a [Mecenášů](#) - a já věřím, že všichni víte, jak jsem vám za to vděčna. Všem, ovšem s milým upozorněním na jednoho z partnerů, Petra Kuhna. To proto, že to byl on, kdo přišel s nápadem, že bych jemu a lidem z jeho advokátní kanceláře psala doporučení, na co jít do divadla. A byl to on, kdo přišel s názvem Divadelní smetánka. Ten mě nejdříve rozesmál, pak zarazil, pak jsem ho opatrně adoptovala a dneska už jsem za něj ráda.

:-)

Každý měsíc vám většinou představuji čtyři inscenace.

Dnes je smetánka dvojtematická. Tři inscenace jsou o hranici zodpovědnosti jaderných fyziků. Dvě pak o tématu mnohem veselejším, tedy o Semaforu.

Co je v textu podtrženo, tam se lze prokliknout, abyste neztráceli čas tím, že to budete hledat.

Odkazy na divadla vždy vedou na podstránku s programem.

Hezký den, Jana Smetánková

www.odivadle.cz

smetankova.com

ourbeautifulprague.com

Fyzikové

Projekt Manhattan

Nobelovka

Tak a teď jsme tu

Extravagantní
díkuvzdání Jiřímu Šlitrovi

Fyzikové (Divadlo v Celetné)

Téma osobní zodpovědnosti vědců za vynálezy, které mohou posunout lidstvo vpřed, jsou-li užity mírumilovně. Ale také mohou lidstvo zničit. Tedy téma toho, kde je hranice svědomí vědce.

Není to otázka nikterak jednoduchá a dnešní doba je jednou z těch, v nichž je vysoce aktuální. A je to téma velmi vážné. Stačí si vzpomenout na ruskou Operaci Osoaviachim, kdy byli v roce 1946 němečtí fyzikové, ale i jiní odborníci v počtu více než 2 tisíc lidí plus jejich rodin, zavlčeni do SSSR – a proč.

V českých divadlech sklidila největší uznání inscenace Fyziků v Městských divadlech pražských, s Václavem Voskou jako Möbiem (premiéra byla v květnu 1963, česká premiéra 13. 4. 1963 v Šaldově divadle v Liberci). Aktuálnost tohoto morálního dilematu vědců je dnes, bohužel, značná. A to se odráží i v českém divadle - Fyzikové a Kodaň (prem. 2022 – viz smetánka 2024 I) u Kašparů, Projekt Manhattan v Divadle pod Palmovkou (prem. 2025), Nobelovka ve Viole (prem. 2024).

Pro divadlo je to dobře, pro svět... V programu je citát Alberta Einsteina: “Svět nezničí lidé, kteří páchají zlo, ale ti, kteří se na ně dívají a neudělají nic.” A to dnes platí beze zbytku.

Projekt Manhattan (Divadlo pod Palmovkou)

Zodpovědnost vědců za svět byla v případě vývoje atomové bomby opravdu extrémní, o to hůř, že do té doby se s takovou zodpovědností nikdo neseťkal. Projekt Manhattan byl název amerického jaderného programu, který měl, počínaje rokem 1942, vyvinout jadernou bombu. Vedoucím projektu byl Robert Oppenheimer, dnes nazývaný “otec atomové bomby”.

Kromě potřebnosti tématu je to ale především velmi dobrá inscenace s velmi dobrými výkony většiny z nich. A se zajímavě zvoleným principem tří dívek v zeleném, které dějem provázejí, komentují ho a mnohdy posouvají. Takže možná jediná výrazná výhrada, a to proti délce. S přestávkou přes tři hodiny, vzhledem k náročnosti tématu a hutnosti textu by dvě a půl hodiny byly lepší.

Nobelovka (Divadlo Viola)

Dialog dvou vědců, kteří spolu šli k objevu štěpení těžkých jader. Otto Hahn, německý chemik a Lise Meitner, rakouská a pak švédská fyzička. Setkávají se ve Stockholmu, pár desítek minut před tím, než jemu bude udělena Nobelova cena za práci, na níž - s výjimkou posledních pěti měsíců - pracovali spolu. Spolu by ji i dokončili, kdyby ona, jako Židovka, nebyla ohrožena na životě a nemusela z Německa uprchnout. S jeho pomocí, protože, jak se divák dozvídá na konci, byla mezi nimi nejen pracovní shoda, ale mohl být i vztah. Ale nebyl.

Příběh o atmosféře předválečného Německa, i poválečném znovuospořádání světa. Příběh, v němž žádný z protagonistů není kladný nebo záporný. Oba jsou lidští. Příběh o vědě, i o hranici mezi vědeckým poznáním a jeho možným zneužitím v atomové bombě.

Nota bene příběh, který začíná na začátku 20. století, kdy německý neurolog Paul Julius August Möbius hlásal: "Učené a umělecky činné ženy jsou výsledkem zrůdnosti. Pouze odchylkou od řádu patologickými změnami může žena získat jiné talenty, než být milenkou a matkou. (...) Tělesně vzato, odhlížeje od pohlavních znaků, je žena něco mezi dítětem a mužem a duševně je, alespoň v mnohých ohledech, totéž."

Apolena Veldová a Jan Šťastný (Kateřina Seidlová v roli jeho manželky je na jevišti jen v úvodu a na závěr) jsou výborní a velmi přesvědčiví. Takže celé je to hodinu a půl trvající zážitky, kdy je divák zavalen rychlým dialogem, kdy v podstatě nelze polevit v pozornosti a spustit z jich obou oči.

Tak a ted'jsme tu (Semafor)

Extravagantní díkůvzdání Jiřímu Šlitrovi (Semafor)

3x z programu k Extravagantnímu díkůvzdání Jiřímu Šlitrovi

“Nevím asi, kdo první použil označení “zlatá éra Semaforu” pro deset prvních roků jeho existence. Četl jsem to na stránkách novin, časopisů a knih, a pokaždé jsem musel uznat, že je to označení pravdivé. Zásahu nehynoucí na tom měl v první řadě Jiří Šlitr.

Pak už se psalo jen, že následující roky byly úspěšné, legendární, ba i skvělé, ale zlato bylo už jednou pro vždy přisouzeno oněm šedesátým letům, která by bez Jiřího Šlitra byla torzem, Paříží bez Eiffelovy věže, Prodanou nevěstou bez Mařenky, nebo Semaforem bez písniček, chcete-li. Je zcela logické, že takového člověka si stále připomínáme a připomínat budeme.”

Jiří Suchý

"Ráda bych se byla s Jiřím Šlitrem kamarádila. Naučil by mě zpívat o takt později, a třeba by pro mě složil i písničku. To se ale nestalo. Přesto vím, že si mě Jiří Šlitr všiml, když jsem seděla na přístavku ve druhé řadě vlevo při jednom z jeho posledních představení. Tím druhým všímavcem, kterého upoutala nesmělá devatenáctiletá blondýnka, byl Jiří Suchý. Ten mi později řekl, že si s Jiřím Šlitrem o mně povídali. Raději nedomýšlím, co...

Potěšilo mě to i dojalo... A pak, že život není krásnej!"

Jitka Molavcová

“Mám neustále potřebu být za něco Jiřímu Šlitrovi vděčen.”

Jiří Suchý

Extravagantní díkůvzdání je přesně takové, jaké ho příznivci divadla očekávali. Dojemné, milé, veselé, vzpomínací a připomínací. Diváci jsou samozřejmě nejvíc zvědaví na Jiřího Suchého, takže stačí, aby poprvé vkročil na scénu a aniž co řekne, vítá ho bouřlivý potlesk. Reagují však výborně nejen na něj či na Jitku Molavcovou, Jiřího Štědrone a semaforový orchestr s výborným pianistou Jakubem Příbylem... vlastně jsou všichni nadšeni všemi.

A Tak a teď jsme tu?

První premiérou Semaforu, byl 30. října 1959 Člověk z půdy. Tehdy bylo Jiřímu Suchému čerstvě 28 let. Dnes mu je “za pět let mi bude 100”. Platí pro něj totéž, co pro Kofolu - **“Když ho miluješ, není co řešit”**.

Divadelní smetánka 2026 II